KURJER WARSZAWSKI.

Piątek.
Dnia 12 (24) Maja 1861 Rok. № 125. Jutro, ŚŚ. Grzegorza VII i Urbana PP.

Bractwo Śgo Rocha, zawiadamia Braci i Siostry, oraz wiernych Chrystusowych, że pojutrze, to jest dnia 26go b. m., jako w Uroczystość Śtej TRÓJCY, odprawiać się będzie w Kościele Śgo Krzyża w Warszawie, doroczne solenne Nabożeństwo, z wystawieniem N. SAKRAMENTU, z Kazaniami i Processjami z rana i w czasie Nieszporów; na które to Nabożeństwo, Bractwo ich zaprasza.— W tymże dniu, około godziny 5tej po południu, zaraz po Nieszporach, odbywać się będzie sessja wpisowa Bracka, przed Ołtarzem Śgo Rocha, na której osoby życzące sobie należeć do Bractwa Śgo Rocha, w xięgę album zapisać się będą mogły, gdzie zarazem od Braci i Siostr, składki zaległe i bieżące przyjmowane będą.

Onegdaj z powodu poświęcenia kamienia węgielnego pod Instytut w Królikarni, wspomnieliśmy o modlitwie utworu T. *Rodziszewskiego,* śpiewanej przez wychowańców Instytutu Mor: Zanied: Dzieci, w czasie poświęcenia tegoż kamienia. Dziś więc podajemy ją jak następuje:

„Ty, co miłością otaczasz stworzenia,
BOŻE dobroci, usłysz nasze pienia:
Niech ten Przybytek w Imie TWE powstanie,
Szlachetne dzieło pobłogosław PANIE!

Niech opuszczone Dziatki i Sieroty,
Znajdą opiekę i drogę do cnoty,
A TOBIE wieczna chwała niech się stanie,
Ojcowską ręką pobłogosław PANIE,

Niech serca prawe litością przejęte,
Zsyła nam TWOJE Miłosierdzie Święte,
A tym co mają dziś o nas staranie,
Wszystkie dnie życia, pobłogosław PANIE." —

Rada Administracyjna Królestwa, zatwierdziła zapisy: 1) dla Klasztoru XX. *Kapucynów* w Nowem-Mieście nad Pilicą, opłatę coroczną po rs. 150 rocznie, i 2) na utrzymanie Sali Ochrony dla 12tu sierot w dobrach Grzmiąca, opłatę coroczną po rs. 600, przez niegdy Zenona *Krassowskiego;* oraz zapisy: 1) dla Towarzystwa Dobroczynności w Warszawie rs. 150, i 2) dla Szpitala Dzieciątka JEZUS w Warszawie, rs. 150, przez niegdy Alexandra *Paprockiego*, poczynione.

Rzeczywisty Radca Tajny Hrabia *Łanskoj*, uwolniony został na własną prośbę od urzędu Ministra Spraw Wewnętrznych, przy zachowaniu innych urzędów, a w jego miejsce, Zarząd Ministerstwa Spraw Wewnętrznych objął Radca Tajny, Sekretarz Stanu *Wałujew.*

Komissja Rządowa Sprawiedliwości, dla dobra służby, uwolniła od obowiązków Jakóba *Turskiego*, Podsędka Sądu Pokoju Okręgu i miasta Warszawy Wydziału Igo.

Jutro, o godzinie 10ej z rana, w Kościele Powązkowskim, odbędzie się Msza Święta, za spokój duszy ś. p. Zofji *Kraków*, a następnie, poświęcenie grobowego jej kamienia; na który to obrzęd, Rodzice zgasłej, zapraszają Przyjacioł i życzliwych Znajomych.

Jutro jako w szóstą rocznicę śmierci nieodżałowanej ś. p. Alexandry z Goździejewskich *Rząsińskiej*, odbędzie się Nabożeństwo żałobne o godz: 9ej rano, w Kościele Powązkowskim, a następnie poświęcenie grobu na cmentarzu; na które pozostała Córka wraz z Matką zmarłej, Krewnych, Przyjacioł i Znajomych uprzejmie zaprasza.

Jutro jako w czwartą rocznicę zgonu ś. p. Maurycego *Buczyńskiego*, odbędzie się w Kościele Śgo Krzyża o godzinie 9ej rano, żałobne Nabożeństwo; na które pozostałe Matka i Siostra, Krewnych, Przyjacioł i Znajomych zapraszają.

Jutro w Kościele XX. *Reformatów*, o godzinie w pół do 10tej z rana, odbędzie się Msza Święta za duszę ś. p. Franciszka *Raszewskiego*, b. Oficera b. W. P.; na którą pozostała Żona, zaprasza Krewnych i Przyjacioł. (Później doniesie o przeniesieniu zwłok do grobu murowanego, gdy otrzyma pozwolenie.)

W przyszły Wtorek, to jest dnia 28 b. m., w Kościele XX. *Kapucynów*, o godz: 11tej z rana, odbędzie się żałobne Nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Marji z Jabłońskich *Devisonowej;* na które pozostała w ciężkim smutku Rodzina, Przyjacioł i życzliwych zaprasza.

Pozostała Wdowa wraz z Synami po ś. p. Wincentym *Wierzbięta*, b. Oficerze b. Wojsk Polskich, zaprasza Krewnych, Przyjacioł i Znajomych, na Nabożeństwo, oraz poświęcenie grobu, w dniu 26 b. m. o godzinie 9tej z rana, w Kościele Powązkowskim odbyć się mające.

Rzeczywisty Radca Stanu Baron *Fersen*, Gubernator Cywilny Gub: Augustowskiej, przyjechał z Suwałk.

Piszą z Bobrujska: Przed kilku laty Kościoł Parafjalny w mieście naszem stał się pastwą płomieni od uderzenia piorunu; środków do restauracji nie było żadnych; lecz zapobiegły temu czcigodne Parafjanki, które wzięły na się obowiązek zbierania ofiar dobrowolnych, do każdych drzwi kołacząc w imię świętego celu. W ogóle zebrano ofiar 1500 rs. Przy tej okoliczności należy się podzięka Paniom kwestującym: P. Amelji z Kiełczewskich *Hutorowiczowej*, P. Anieli z Łappów *Kiełczewskiej*, Pani Marszałkowej *Ratyńskiej*, oraz PP. Antoninie i Kamilli *Kiełczewskim* i Pannie Antoninie *Malinowskiej*.

W dniu 8 (20) Czerwca r. b. o godz: 11 z rana, w rynku Starego-Miasta, odbytą zostanie exekucja wystawienia pod pręgierzem: Lai *Kirschner*, Mendla i Wolfa *Baumcwejgerów*, mieszkańców tutejszego miasta, za rozmyślne zabójstwo i oszustwo, na pozbawienie wszelkich praw i zesłanie do robót ciężkich w zakładach fabrycznych, pierwsza przez lat 15, a dwaj ostatni po lat 8, z chłostą po razów sto, a następnie wszyscy z osiedleniem na zawsze w Syberji, skazanych wyrokiem Sądu Kryminalnego Gubernji Warszawskiej z dnia 22 Kwietnia (4 Maja) r. z.

Za nadesłane rubli sr: 16 od dawnego Kolegi należne mi, które rąk moich doszły, składam niniejszem podziękowanie.— Nowe-Miasto nad Pilicą d. 16 Maja 1861 roku.— L. M.

Pełniącego obowiązki Dyrektora Głównego Prezydującego w Komissji Rządowej Sprawiedliwości wykład powodów do prawa o okupie pańszczyzny.

Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 16 (28) Grudnia 1858 r., oddając czynność przyszłego oczynszowania pod nadzór i zawiadywanie Komissji Rządowej Spraw Wewnętrznych, w art: 45m do współudziału w wykonaniu, powołało Komissję Rządową Sprawiedliwości.

W ważnej przeto czynności przemiany stosunków rolniczych, każda z tych Władz, czynić może wnioski jakie za potrzebne uzna.

Uzupełnienie przepisów Postanowienia z d. 16 (28) Grudnia 1858 r., odpowiedniemi przepisami obowiązującego Prawa Cywilnego i postępowania Sądowego na drodze exekucyjnej, skuteczniejsze wykonanie Ustaw o stosunkach rolniczych zabezpieczy.

Uzupełnienie i rozwinięcie obowiązujących dotąd przepisów o oczynszowaniu, uważam zatem potrzebniejsze, iż, jak się okazuje z urzędowej statystyki, po roku 1858, zaledwie zdołano w dobrach prywatnych zamienić stosunek pańszczyźniany na czynszowy:

w Guberaji Warszawskiej	w osadach włościańskich	585
„ Augustowskiej	„ „	44
„ Radomskiej	„ „	245
„ Lubelskiej	„ „	15
„ Płockiej	„ „	128
	razem w osadach	1,017

Zbyt szczupła ilość w ciągu przeszło dwuletniej epoki przybyłych czynszowników, w stosunku do liczby osad pańszczyźnianych, które w kraju wynoszą jeszcze 137,250, dobitnie świadczy, że dzieło oczynszowania wymaga poparcia, mianowicie przez rozszerzenie zasad, na których nowe stosunki zgodnie z prawem powszechnem, w całej swobodzie rozwijać by się mogły.

Pańszczyzna czyli robocizna przymusowa, nietylko jest obcą obowiązującemu u nas Prawu Cywilnemu, jest ona jeszcze wyraźnym jego przepisom i całemu układowi, przeciwną. Wedle art: 1,142 K. C. każdy obowiązek czynienia w razie niedopełnienia go przez dłużnika, daje tylko prawo poszukiwania szkód i straconych korzyści; dalej, w prawie tem przymus osobisty dopuszczony jest tylko w rzadkich wyjątkowych przypadkach, jak art: 2,059 i następne tegoż Kodexu przekonywają. Przez pańszczyznę z której pieniędzmi wykupić się nie jest wolno, ludność wiejska zostaje pod rodzajem ciągłego osobistego przymusu o dopełnienie obowiązku czynienia.

Exekucja pańszczyzny na drodze administracyjnej wywoływać musi zdrażnienie między ludnością i stawia nieraz Rząd w konieczności używania środków repressji niedających się pogodzić z obecnym stanem towarzyskim.

Te uwagi widocznie wskazują, że chociaż zasada dobrowolności umów zkądinąd zasługuje na najwyższe poszanowanie, to przecież co do przejścia z pańszczyzny do prawnego opisu umowy czynszowej, ustąpić ona musi wyższym względom, które w imię porządku towarzyskiego i dobra ogółu, zniesienie pańszczyźnianych stosunków nakazują.

W duchu tych zasad ułożony projekt do Postanowienia mam honor złożyć:

Wstęp do projektowanego Postanowienia, wyraża zwięźle główny powód zniesienia pańszczyzny, za słusznem wynagrodzeniem, w powyższych uwagach bliżej rozwinięty.

Z projektowanych przepisów, główne tylko pokrótce objaśnię:

W artykule 1ym jako termin ustania pańszczyzny a zastąpienie jej prawnym okupem, oznaczony jest dzień 1 Października n. s.— Mężowie zaufania przez JO. Xięcia Namiestnika Królestwa do udzielenia zdań swych w przedmiocie oczynszowania wezwani, z upoważnienia Jego Xiążęcej Mości przezemnie zapytani, uznając uchylenie pańszczyzny, jako w zachodzących okolicznościach konieczne,—co do terminu, rozmaite zdania wyrazili.

Najodleglejszy termin, za którym przemawiano, był dzień 1 Stycznia n. s. roku przyszłego—inni byli za niezwłocznem ustaniem pańszczyzny, inni za terminem 1 Października, inni 1 Lipca. Wysłuchawszy bacznie uwag wszystkich, sądzę być najstosowniejszym termin ustania pańszczyzny, oznaczyć na dzień 1 Października r. b.

Artykuł 2 projektu uzupełniając przepis powyższy, podciąga zamianę robocizny w naturze, pod stałą zasadę wynagrodzenia pieniężnego, Ustanowienie najniższej wartości za robociznę, podzielonej na dni piesze i sprzężajne, paro i cztero-bydlęce, zgodne jest z cenami zwyczajnemi w dobrach prywatnych, a zbliżone do przepisów Skarbowych, podług których wartość prestand pańszczyznianych przy wydzierżawianiu dóbr Rządowych bywa obliczaną. Wszakże niesłuszną byłoby rzeczą, cenę okupu na kraj cały ustanawiać jednostajną, najwłaściwiej owszem będzie oprzeć ją na cenach średnich żyta, według których Komissja Rządowa Przychodów i Skarbu z przecięcia trzydziestoletnich foraliów ułożyła tabellę podziału wszystkich Powiatów kraju na pewne strefy czyli klassy. Wiadomo bowiem że w krajach gdzie z pomiędzy zbóż, główne pożywienie stanowi żyto, wartość pracy do ceny tego ziarna stosuje się.

Z takiego ustanowienia cen okupu, spodziewać się można, iż w największej liczbie przypadków, okażą się te ceny, z położeniem okoliczności miejscowych i słusznością zgodne. W razach zaś, gdzie rzecz miałaby się inaczej, zaradzenie znajdzie się w samem Postanowieniu i osadnik jest pod tym względem od przeciążenia zabezpieczony. Gdzie bowiem ceny okupu prawnego miały by dla rolników być uciążliwe, tam wolno im jest pozostać przy pańszczyznie aż do przyszłego stanowczego oczynszowania na żądanie którejbądź strony; środek ten zabezpiecza także właściciela dóbr otwierając mu drogę wyjścia z okupu, w razie gdyby ceny okupowe były dla niego ze stratą połączone.

Płonną także zdaje się być obawa o wierzycieli hipotecznych. Gdziekolwiek urządzono stosunki włościańskie przez uchylenie pańszczyzny za słusznem wynagrodzeniem i ludowi swobodę pracy nadano, tam ogólny dobry byt a z nim i wartość dóbr nieruchomych wzrastały, instytucje kredytowe zakwitły, a ztąd powiększyło się bezpieczeństwo dla kapitałów hypotecznych oraz łatwość ich realizowania

Postanowienie z dnia 16 (28) Grudnia 1858 r., wzbogacając prawodawstwo krajowe nowym rodzajem umowy, to jest dzierżawą wieczystą, która w Kodexie Cywilnym, przewidziana, a zatem i szczegółowemi przepisami urządzoną nie jest, nie uchyliło innych sposobów dzierżawy, a mianowicie dzierżawy czasowej, która podług Prawa Cywilnego może być zawartą na piśmie, ustnie,—a zatem opierać się także może na zwyczaju miejscowym,—w względzie zaś zawartych już dawniej w ten sposób umów, Postanowienie to w myśl art: 2 Kodexu Cywilnego, wstecznie obowiązującej mocy mieć nie mogło, i nie zamierzyło, w artykule 3m przeto zamieszczono odpowiednie zastrzeżenia.

Artykuły projektu 4ty o uzupełnieniu tabell prestacyjnych i 5ty o pozostaniu przy pańszczyźnie, nie potrzebują objaśnienia.

W związku z tem co powyżej wyraziłem, o koniecznem ograniczeniu dobrowolności umów, tam gdzie idzie o przejście pańszczyzny do stosunków czynszowych,—z uwagi oraz iż okup prawny o ile strony obie stale na nim nie poprzestają, ustąpić musi oczynszowaniu, okazał się koniecznym artykuł 6ty, podług którego przejście do ostatecznej umowy wieczysto-czynszowej na żądanie którejbądź ze stron następować może.

Obok okupu lub oczynszowania, albo jako przygotowanie do tego ostatniego stać się mogą potrzebnemi: rozdział wspólności, uprzątnienie służebności, oraz regulacja i oddzielenie posiadłości, które także następować mogą na żądanie którejkolwiek strony, nie inaczej jednakże, jak w sposób mający się określić w tem samem Postanowieniu, które wskaże normę postępowania przy samem oczynszowaniu przez jednę ze stron wywołanem, co też art: 7my projektu zastrzega.

Art: 8my mówi o ważności skupu czynszu, bądź przez jednorazową zapłatę odpowiedniego kapitału, bądź przez stopniowe upłaty; przyczem miałem także na myśli, skup czynszu sposobem amortyzacji, za pośrednictwem instytucji kredytowej, jeżeliby Rząd ustanowienie jej na ten cel, stosownem być uznał.

Art: 9ty jest tylko zastosowaniem do umów, między rokiem 1846 a 1858 prawnie zdziałanych o grunta pod Ukaz z r. 1846 podpadające, tej ważnej zasady: iż prawo wstecznej mocy nie ma.

Najgłówniejszą zachętą do zawierania umów, jest niewzruszona pewność i otucha, że umowy dawniejsze pod powagą prawa ważnie zdziałane, z przepisów nowych uszczerbku żadnego nie doznają.

Przepis art: 26go Postanowienia z r. 1858, zapewnia Właścicielom środki exekucji Administracyjnej, przeciw osadnikom niuiszczającym opłat czynszowych; obok tego, wszakże exekucja sądowa służy z mocy obowiązującego prawa każdemu na zasadzie tytułów urzędowych.

Zdaniem mojem, co do okupu prawnego, pozostawienie wyboru w tej mierze, korzystnem okazać się powinno równie dla włościan jak dla właścicieli.

Exekucja Administracyjna najskuteczniejszą będzie w razach gdy exmissja włościanina z osady stanie się potrzebną, exekucja sądowa oparta na przepisach postępowania sądowego w art: 583 i 819, dozwalając na zajęcie ruchomości lub na zajęcie dzierżawne, rozciąga się głównie do produktów rolniczych. Doświadczenie wskazuje, że nasz włościanin z powolnością i uszanowaniem ulegać zwykł wyrokom sądowym. Pochodzi to zapewne z zaufania włościan do władzy, powagę prawa i jawnych jego przepisów wyobrażającej.

Na takich zasadach ułożony jest przepis art: 10go projektu, który nie zmieniając art: 26go Postanowienia z r. 1858, uzupełnia go jedynie uznaniem możności exekucji co do ruchomości z prawa powszechnego wypływającej. Skuteczność tej drogi, zależeć będzie głównie od pojęcia swych obowiązków przez Sądy Pokoju, tak, iżby z jednej strony, Właścicielom dóbr ścisły pobór należnego im okupu prawnego był zapewniony, z drugiej strony, włościanie zwłaszcza niezamożni, lub obdłużeni, na nieusprawiedliwione dokuczania i koszta w wykonaniu exekucji, narażeni nie byli. Komissja Rz: Sprawiedliwości, w instrukcji jaką dla Sądów Pokoju będzie miała obowiązek wydać, nadużyciom w tej mierze postara się zapobiedz.

Art: 11ty projektu obejmujący przepisy co do odwołania się w tych przedmiotach do Prezesów Trybunału, mających w drodze szybkiego decydowania wyrokować w ostatniej instancji, jest sam przez się jasny.

Prawdopodobnie, okup prawny ustanowiony podług zasad niniejszego projektu, dla wielu dzierżawców dóbr prywatnych, będzie dostatecznem wynagrodzeniem za zniesioną pańszczyznę. Wszakże zdarzyć się mogą wypadki, w których dzierżawcy mając wyrachowany dochód z majątku, na zasadzie wysoko obliczonej pańszczyzny, uważaćby się mogli za pokrzywdzonych, gdyby do dotrzymania terminu dzierżawy, pomimo zmniejszonych źródeł dochodu, przez prawo zmuszani byli. Dla tego więc w art: 12tym projektu, dozwolono dzierżawcom albo korzystać z okupu, albo żądać rozwiązania umowy. Zastrzeżono zaś, że dzierżawcy w tym ostatnim razie nie będą mieli prawa domagać się wynagrodzenia szkód i straconych korzyści, gdyż rozwiązanie umowy nie będzie skutkiem woli lub winy ze strony dziedzica, ale wypływem uchwały władzy prawodawczej.

Art: 13ty projektu o skupie prawnym w dobrach rządowych, lub pod zarządem Skarbu zostających, oraz o wpływie odjęcia pańszczyzny na stosunki Skarbu z dzierżawcami tychże dóbr, ułożony za porozumieniem się z Dyrektorem Głównym Prezydującym w Komissji Rz: P. i S., nie potrzebuje objaśnienia.

Art: 14ty przechodni, zamieszczony został na skutek uwagi mężów zaufania, za słuszną uznanej. W artykule tym wskazano, że włościanie odmawiający odrabiania pańszczyzny przed terminem ustanowionym, ulegać będą niezależnie od zwykłych środków exekucji, obowiązkowi opłaty za nieodrobione dni, zwiększonej ceny,—przepis ten zdawał się być koniecznym, gdyż inaczej, włościanie uchylając się samowolnie od odrabiania należnej od nich pańszczyzny, udaremniliby przepis oznaczający termin jej uchylenia i narażiliby właścicieli na znaczne straty.

Na poparcie projektu który przedstawiam, przytoczyć mogę własne moje doświadczenie w dobrach Ordynacji Myszkowskiej, w którym to majątku moim, wszystkie wsie, od lat 16tu przez okup dni pańszczyznianych, przeszły następnie do ustanowienia czynszu ziemnego z klassyfikacji gruntów, z korzyścią zobopólną tak osadników jako i właściciela dóbr.

Znaczna zapewne część właścicieli dóbr i rolników w nich osiadłych, unikając kosztu i zachodów oczynszowania, poprzestaną na okupie prawnym. Tacy właściciele dóbr zasługują aby mieli udział w obmyślonych przez Rząd pożyczkach dla Właścicieli do oczynszowania przystępujących. Pod tym względem wydane już Postanowienia tak co do wysokości nowych pożyczek z Towarzystwa Kred: Ziemsk:, jako też co do pożyczek z funduszów skarbowych, jako mówiące tylko o oczynszowaniu, zdawałyby się wymagać stosownych uzupełnień, z uwagi na projektowany tutaj okup prawny. Mam także obowiązek dodać: iż przyspieszenie rozpoznania projektu Władz Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, co do zasiłków na cel pomieniony, okazuje się z powodu projektowanego tutaj Postanowienia wielce pożądanem. Wszelkiemi sposobami starać się nam należy, aby nowe stosunki zwłaszcza w ich zawiązku, ile możności wolne były od zdrażnienia. Jeżeli projekt mój zatwierdzenie uzyska, pożądanem będzie jak najrychlejsze ogłoszenie Postanowienia; aby wiadomość o zniesieniu pańszczyzny przez Rząd, ze stolicy po kraju się szerząca, zamiast wywołania niekorzystnych następstw, dokładną znajomością szczegółów i warunków uzupełniona, przyczyniła się do coraz głębszego uspokojenia umysłów.

Mam niepłonną nadzieję, że nic nie zmąci uczucia wdzięczności narodu dla NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, za to Jego dobrodziejstwo, w którem iszczą się co do zbawiennej przemiany stosunków włościańskich, tyloletnie kraju naszego dążenia i oczekiwania.

W Warszawie, d. 21 Kwietnia (3 Maja) 1861 r.

Alexander Hrabia *Wielopolski*,
Margrabia Gonzaga Myszkowski.

Złożono w Redakcji *Kurjera* od M. B. kop: 50 na światło przed PANEM JEZUSEM przed Kościołem Śgo Krzyża.— Od B. S. rs. 2 dla *Śliwińskiej*, zamieszkałej przy ulicy Mostowej 233, mającej niewidomego męża. — Od *Dewojna* kop: 30 na światło przed statuą MATKI BOZKIEJ przed Kościołem XX. *Reformatów*.— Od K. T. rs. 1 kop: 5 na Ornat do Kościołka na cmentarzu Świętokrzyzkim.— Od E. J. kop: 15 na powyższe światło przed Kościołem XX. *Reformatów*, na intencję J. M.— Od T. M. rs. 1 dla pogorzelców m. Rawy.— Od A. M. (na intencję uproszenia PANA BOGA o zdrowie dla małego Kostusia) rs. 5 do rozdania, a mianowicie: na budowę Kościoła PP. *Marjawitek* w Częstochowie kop: 75; na budowę Kościoła na Grzybowie w Warszawie kop: 75; dla pogorzelców m. Rawy kop: 50; na światło przed statuą MATKI BOZKIEJ przed Kościołem XX. *Reformatów* kop: 25; na takież światło przed Kościołem XX. *Kapucynów* kop: 25; na światło przed PANEM JEZUSEM przed Kościołem Śgo Krzyża kop: 25; dla małoletniego synka i jego niewidomej babki, pozostałych po biednej wdowie *M*..... utrzymującej sklepik przy rogu ulic Królewskiej i Krak:-Przedmieścia kop: 50; dla kaleki *Czajkowskiej* na Kamiennych Schodkach kop: 50; dla *Rozencwejga* krawca kop: 25; dla chorej Zofji *Wolskiej* z dwoma mało-letniemi synami, z których jeden kaleka, przy ulicy Ogrodowej N° 857 kop: 50, i dla wdowy z czworgiem dzieci po Zecerze *Niedź:* kop: 50.

Wielu Obywateli Gub: Kijowskiej, ofiarowali znaczne summy na założenie Szkółki botanicznej w Kijowie. P. *Baziner*, który w roku zeszłym w tym celu jeździł za granicę, przywiózł z sobą wiele rzadkich nasion, które w szkółce tej uprawiane będą.

Śpiew religijny Nr 2gi (Chorał) ułożony na fortepjan przez L. *Grossmana*, wyszedł nakładem J. *Kaufmana* i Spółki, przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 442 (71). Cena kop: 30.

Wdzięczność obowiązuje mnie złożyć jak najczulsze podziękowanie bezimiennemu Dobroczyńcy mojemu, za jego łaskę, co Fabrykę moję zduńską w pismie niniejszem raczył ogłosić. Skromna wprawdzie, ale przez dobre i staranne wykonanie roboty, może się stać użyteczną.— Piotr *Wojciechowski*, Majster Zduński.

Panu B. z Radomia. — Za list jego a raczej projekt co do wynalezienia nowego dla Dobroczynności źródła, najserdeczniejszą składamy podziękę, nadmieniając, że już przedstawiliśmy takowy tam, gdzie z porządku rzeczy wypada.

Najświeższe kapelusze damskie wyrabiają się obecnie ze skórki; jest to wyrób nadzwyczaj trwały, a nadewszystko przystępny w cenie i bardzo dobrze ubiera głowę.

Zapytani, jakie ma znaczenie kwesta po Kościołach, którą zajęły się Opiekunki Warsz: Tow: Dobroczynności, oświadczamy, iż kwesta rzeczona, jak to już wspominaliśmy przy jej rozpoczęciu, dozwolona z mocy upoważnienia Najdostojniejszego Arcy-Pasterza Metropolity JX. *Fijałkowskiego*, razem Prezesa Towarzystwa Dobroczynności, urządzoną została na korzyść tegoż Towarzystwa dla zastąpienia innych źródeł onego, które w r. b. nie przychodzą do skutku. Zbieg bowiem okoliczności, postawił Towarzystwo w tem położeniu, że toż z jednej strony pozbawione zostało znacznych dochodów, a z drugiej nawzajem nie chcąc chybić przeznaczeniu swojemu, nie mogło ani umniejszać liczby starców, kalek i sierot, ani powstrzymywać dalszego rozwijania swych działań, dążących ku ciągłemu wspieraniu niedoli. Pozostawał mu zatem jeden tylko środek, to jest ucieczka do wspaniałomyślności i szlachetności serc Warszawian, który też rozwinęło w kweście, obok powziętego zamiaru wykonania jakiego z wielkich dzieł religijnych i to w jednym z Przybytków BOŻYCH, powierzając kierunek nad tem Dyrektorowi Opery Stan: *Moniuszce*. Złe zrozumienie rzeczy, może odstręczać kogoś od przyjęcia współudziału w tem szlachetnem dziele; dla tego warto jest zgłębić i pojąć, że tu idzie o proste tylko wsparcie współbliźnich, których los jedynie od litości i miłosierdzia współbraci zależy. Poddajemy przeto myśl tę pod rozwagę ogółu, zastosujemy się bowiem chętnie do opinji, ale z obowiązku naszego winniśmy wykazać w całem świetle cel i zamiary Towarzystwa, na którem wielkie względem bliźnich naszych ciążą obowiązki.

Pierwszy poszyt *Astronomji popularnej*, wyszedł z druku. Prenumeratorowie zechcą go odebrać od osób, u których przedpłatę złożyli, za opłatą na drugi poszyt kop: 50; ci zaś, którzy teraz dopiero chcą prenumerować, płacą rsr: *jeden*.

Pod Nr 252 na Pradze, gdzie jest targ wołowy, mieszka biedna *Kacprowa* z chorym mężem i dziećmi, pozbawiona obecnie wszelkich środków zarobkowania. Ktoby przeto z dobroczynnych osób chciał przyjść tej rodzinie z pomocą, znajdzie gotowe w tym celu kolumny *Kurjera*.

Skład nut muzycznych G. *Sennewalda*, otrzymał od Komissji Rz: Spraw Wewn: w komis do sprzedania exemplarze *kamertonu*, który z Najwyższego Rozkazu JEGO C. K. MOŚCI, oraz wydanego na zasadzie onego, postanowienia Rady Administracyjnej z d. 20 Września (2 Października) z. r., ma być w Królestwie Polskiem przyjęty w ogóle, przez muzyki instrumentalne i wokalne.

Rząd Turecki przeznaczył miasto Philippopolis na stolicę dla Arcy-Biskupa Bulgarskiego. Miasto to, leży o 125 kilometrów od Adryanopola, i ma liczną ludność Chrześcjańską.

Sprzedano w Paryżu Mszał, rękopism z 15go stulecia, zawierający 58 obrazków minjaturowych i 1,100 liter przecudownie wyrysowanych i kolorowanych, za 24,850 franków.

Według urzędowych doniesień, o pożarze w Glaris w Szwajcarji, 500 budynków zgorzało, i 500 rodzin składających się około z 3,000 osób pozbawionych jest przytułku. Szkody liczone są w ogóle na 8 miljo: franków. Bank, archiwum krajowe i fabryki, ocalały.

P. *Mavidal* ogłosił Pamiętniki niewydane *Margrabiego de Pomponne* Ministra spraw zagra: *Ludwika XIV*, według rękopismu bibljoteki Ciała Prawodawczego. Zawierają bardzo ciekawe wyjaśnienia co do osób i wypadków XVII stulecia. Rozdziały poświęcone dla Anglji, Polski, Rzymu, Bawarji i t. d. zasługują na szczególną wzmiankę,

Według otrzymanych wiadomości handlowych, wełna popłaca, a ceny pszenicy idą w górę.

Według otrzymanych świeżo wiadomości z zagranicy, znany Skrzypek P. Izydor *Lotto*, wystąpiwszy po trzykroć w koncertach w Lipsku i doznawszy jak najchlubniejszego przyjęcia, udał się do Meiningen, gdzie miał zaszczyt występować przed Panującym Xięciem, a następnie dać w teatrze koncert, na którym znajdowała się cała Rodzina Xiążęca. Z Meiningen z zamiarem powrotu do tegoż miasta, udał się do Gotha, gdzie także dał dowody talentu swojego. Poprzednio występował on w Lipsku i Gdańsku, a gazety miejscowe zdając o tych wystąpieniach sprawozdanie, odzywają się jak najpochlebniej o tym Artyście, o którym śmiało można powiedzieć, że potężnym talentem swoim, Europę zadziwia.

Nakładem zakładu artystyczno-litograficznego Adama *Dzwonkowskiego* i *Spółki*, przy uli: Miodowej N° 483 (4), wyszła kopja Cudownego Obrazu N. MARJI P. Częstochowskiej, zdjęta na miejscu z najzupełniejszą wiernością. Obrazek ten w małym formacie (xiążkowym), sprzedaje się pojedynczo po gr. 20. Kupujący najmniej 100 sztuk od razu, płaci złp. 50 za 100.

Na jarmarku Kijowskim przybliżona cyfra obrotów była następująca: Towarów wystawionych na sprzedaż przez kupców miejscowych i przejezdnych było za rsr: 2,907,250. Z tej massy kupcy przybyli sprzedali na rsr: 945,580, miejscowi za rsr: 305,100. Powozów było za 105,000 rs.; sprzedano za rs: 34,000. Mieszkańcy Kijowa za wynajęcie mieszkań i składów na towary, otrzymali rsr: 19,603, zarząd miejski za dom kontraktowy i miejsca pod budy otrzymał rsr: 11,855 kop: 10. Z xiąg notarjuszów i meklerów okazuje się, iż zawarto rozmaitych umów na rsr: 1,117,990 kop: 22. Podczas ruchu handlowego, moneta brzęcząca widzieć się niedawała w obrocie.

Rano dnia 3go Maja pod Wiedniem, z Nussdorf do Kahlenbergu, przyjechano sankami.

Guano gołębie, ma być najlepszym materjałem do uprawy ziemi pod arbuzy. Doświadczono tego szczególniej w Persji; wartoby zatem i u nas przekonać się o tem, zwłaszcza, że owoc ten arbuzy jest u nas i lubiony i poszukiwany.

Xięgarnia S. H. *Merzbacha*, przy uli: Miodowej, odebrała następujące nowości literackie: *Śmieciński*, powieść Szlachecko-Ukraińska, przez Alex: *Groze*, 1 tom, rs. 1 k. 50; *Zasady gospodarstwa społecznego*, przez Leopolda *Jakubowskiego*, 1 tom, kop: 86; *Elementarz większy* z tablicą figur jeometrycznych, z rycin: do Historji Naturalnej, z dwoma półsferzami i mapką Europy, ułożony pr: A. *Gr:*, 1 tom, kop: 75; *O owadach szkodliwych gospodarstwu wiejskiemu*, i o sposobach ustrzeżenia się od nich lub zmniejszenia ich liczby, napisał Gustaw *Belke*, Członek Towarzystw Uczon:, z 3ma tablicami owadów, 1 tom, rs. 1 k. 40; *Opowiadania Kurennego*, powieść, przez M. *Grabowskiego*, 1 tom, kop: 45.

Temi dniami, odmurowano w Wiedniu kota, którego przypadkiem zamurowano restaurując dom spalony. Kot wytrzymał w tem zamknięciu i to ciasnem, 12 dni bez jadła i napoju, pazurami wydrapał wapno z pomiędzy cegieł, co zwróciło uwagę mularzy.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperjały* dają rs. 5 kop: 67; za *obligi skarbowe*, oprócz kuponu żądają rs. 90 kop: 41, wartość kuponu kop: $58^{8}/_{9}$; za *listy zastawne* IIIgo Okresu oprócz kuponu, żądają rs. 14 kop: 83, dają rs. 14 kop: 80, wartość kuponu kop: $25^{1}/_{6}$; za *akcje Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej* żądają rs. 64 kop: 25, dają rs. 63 kop: 75.

Zaonegdaj, na targach odbywających się w Urzędzie Konsumcyjnym m. Warszawy, płacono za wiadro okowity próby 10ej od rs. 2 kop: 22 do rs. 2 kop: $26^{3}/_{4}$; za garniec od kop: $72^{1}/_{2}$ do kop: 74. Onegdaj zaś płacono za wiadro od rs. 2 kop: $20^{1}/_{2}$ do rs. 2 kop: 25, za garniec od kop: 72 do kop: $73^{1}/_{3}$.

Anglja. *Londyn, 18go Maja.* — Królowa udzieliła onegdaj posłuchanie pożegnawcze Posłowi Perskiemu, opuszczającemu Auglję z powodu słabości zdrowia, oraz P. George *Dallas*, dotychczasowemu Posłowi Stanów Zjednoczonych. Następca tego ostatniego, P. Charles *Francis*, złożył także przy tej sposobności swe pisma wierzytelne. — Budowa gmachu wystawy szybko postępuje. Fundusz gwarancyjny wynosi przeszło 400,000 fszt:. Od Rządu Belgijskiego nadeszła wiadomość, że Xiążę Brabancji prezydować będzie w Belgijskiej Kommissji Wystawy.— Na dzień 7y Czerwca, zapowiedziane są w Izbie Niższej 3 wnioski dotyczące wojny domowej Amerykańskiej: 1) Wniosek P. *Gregory*, względem jak najprędszego uznania Południowych Stanów Ameryki Północnej. 2) Wniosek P. *Forster*, przeciw interwencji na korzyść powstałych obywateli Stanów Zjednoczonych, a zatem przeciw uznaniu unji południowej. 3) Wniosek *Clifforda*, względem zachowannia ścisłej neutralności między północą a południem unji. — Do Malty przybył parostatek z liną telegraficzną mającą połączyć Maltę z Alexandrją, przez Tripolis i Benghari. Po dokonaniu tego przedsięwzięcia, wiadomości z Alexandrji do Anglji, przez Maltę, przybywać będą w 6 godzin. (St: Anz:).

Austrja. *Wiedeń, 19go Maja.*— Cesarz po powrocie z Tryestu, ma zamieszkać w Schönbrunn.— Słychać iż Baron *Hübner*, udaje się z rodziną do wód w Ems. Ustalenie się Gabinetu przygłuszyło pogłoski o jego wejściu do ministerstwa, a natomiast słychać, że ma otrzymać Poselstwo w Rzymie, w miejsce P. *Bach*, który oddawna pragnie się usunąć ze służby publicznej. — Dotychczas nie ma tu z Pesztu stanowczych wiadomości, jakkolwiek wątpić nie można że Sejm Węgierski przyjmie propozycje *Deaka*, i na ich zasadzie adres ułoży. Pociągnie to prawdopodobnie za sobą rozwiązanie Sejmu i nakazanie bezpośrednich wyborów do Rady Państwa, która obecnie, jako niekompletna, nie może powziąść żadnej ważniejszej uchwały. Zdaje się że Gabinet rozwiąże także Sejmy w Siedmiogrodzie i Kroacji, gdyż takowe nie myślą wysłać Deputowanych do Wiednia. (Schl: Z).

Francja. *Paryż, 19go Maja.* — *Monitor* ogłosił okólnik Ministra spraw wewn:, P. *Persigny*, wzywający Prefektów, aby niedozwalali osobom wydalonym z Francji, wszelkich publikacji w kraju. Rozporządzenie to, wywołała wiadoma broszura Xięcia *Aumale*. — W skutku przedstawienia Ministra *Rouher*, Cesarz udzielił Członkom Komissji honorowych statystycznych, medale honorowe za odznaczenie się. [Listę ich ogłosił *Monitor*. — 103 pułk piechoty, z samych prawie Sabaudczyków złożony, otrzymał rozkaz wymaszerowania do obozu Chalons. (Ind: Belge).

Prusy. *Berlin, 22 Maja.*— Znana *Kreuz Zeitung* pisze, iż rządy Francuzki i Turecki, ułożyły się dawniej pomiędzy sobą, iż Porta zaproponuje w Paryżu przedłużenie okkupacji Syryjskiej. W zeszły Piątek jednak wieczór, otrzymał *Vely*-Pasza (Poseł Turecki w Paryżu) z Konstantynopola rozkaz, aby projekt zmienić, a mianowicie w ten sposób, iżby Francja zrobiła propozycję Porcie względem pozostawienia wojsk w Syrji. Zdaje się że Gabinet Angielski wpłynął na tę zmianę, a Porta nie umiała się inaczej wydobyć z kłopotu, jak żądając od Francji, aby sama wzięła inicjatiwę w tej sprawie. Cesarz jednak zmiarkowawszy rzecz całą, oświadczył stanowczo, że tego nie zrobi, że Syrję opuści i oczekiwać będzie dalszego obrotu rzeczy. (N. P. Z.).

Włochy. *Turyn, 20 Maja.* — Minister spraw wew: interpelowany przez kilku Deputowanych na dzisiejszem posiedzeniu Izby, oświadczył, że wiele trudności administracyjnych, jest do usunięcia, lecz polityczne żadne nie istnieją. Przytłumienie rozruchów w południowych Włoszech, kosztowało Piemontczyków tylko 30 ludzi zabitych i ranionych. (Ind: Bel:).

OSTATNIE WIADOMOSCI.

Petersburg, *22go Maja.*— *Jour: de St. Petersbourg* donosi, że w piśmie Xięcia *Gorczakowa*, Ministra Spraw Zagranicznych, do Hr: *Kisielewa*, Posła Rossyjskiego w Paryżu, powiedziano: „Zwróćmy uwagę reprezentantów gabinetów na niebezpieczeństwo wycofania wojsk z Syrji. Zrzućmy z siebie wszelką odpowiedzialność względem skutków tego postanowienia, którego następstwa przewidzieliśmy i wytknęli.” — *Pszczoła Północna* zawiadamia pod d. 20tym b. m., że Xiążę Alexy *Orłow* zmarł.

Madryt, *20go Maja.*— Królowa podpisała dekret dotyczący wcielenia San Domingo, a Rząd oświadczył, że nie przywróci niewolnictwa w tej kolonji.

Monachium, *22go Maja.*— W sferach dobrze zawiadomionych utrzymują, że Konferencja Würtzburgska nie będzie miała zadania mianowania Wodza naczelnego korpusu związkowego Państw środkowych Niemiec, lecz jedynie uregulowanie kwestji transportu i wyżywienia wojska. Wybór Wodza na później odłożono.

Rzym, *22go Maja.*— Pomimo oporu policji, wysłano petycję do Cesarza *Napoleona* i Króla *Wiktora-Emanuela*, opatrzone 10,000 podpisów.

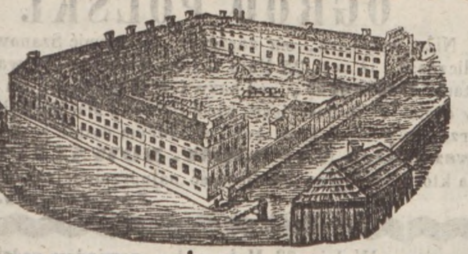
Turyn, *21 Maja.* — Na posiedzeniu Izby Deputowanych, *Tecchio*, kommentował notę Hr: *Rechberg*, dotyczącą Wenecji, i rzekł: Oppozycja w Wenecji nie jest wywoływaną z zewnątrz. Poleca Wenecją Królowi i Parlamentowi. Hr: *Cavour* podziękował mówcy i oświadczył, że *Tecchio* dowiódł, iż Hr: *Rechberg* nie ma słuszności. *Cavour* nie powątpiewa o liberalnych zamiarach Ministerstwa Austrjackiego, ale takowe napotkają zawsze w Wenecji przeszkody nieprzezwyciężone. Jest to ważnym faktem, zwłaszcza z powodu wpływu na opinją w Niemczech, gdzie idee liberalne postępują. Izba przeszła następnie do porządku dziennego, oświadczając, że wysłuchała z najżywszem zajęciem wymienienia cierpień Wenecji. (Ind: Bel:).

Rozmaitości. — *Saturn*, odległy od *Słońca* mil 197,485,635, kończy swój obieg blizko w 29½ latach. Pochyłość jego drogi do ekliptyki wynosi 2½ stopnia. Średnica jego, 9 razy większa od ziemskiej, ma 15,507 mil; a objętość 712 razy większa od *Ziemi*. Doba wynosi na *Saturnie* 10½ godzin. Jest on lżejszy od wody, ponieważ jego gęstość równa się tylko ¾ gęstości wody. *Herszel* badał lodowate okolice *Saturna*, i przekonał się, że te w zimie jaśniej przyświecają, i tem są mniej białe, iż dłużej je *Słońce* oświeca. Otacza go ośm xiężyców, z tych *Hughens* odkrył jednego w r. 1655; *Kassini* cztery w latach 1671 do 1684; *Herszel* dwa w r. 1789; a *Bond* i równocześnie *Lassel* ósmego, który co do odległości od środka *Saturna*, jest z porządku siódmym, i to w r. 1848. Najbliższy jest tylko o 3⅛ promieni *Saturna* oddalony, i ten obiega go w 22 godzinach 37⅗ minutach; najdalszy oddalony jest od środka *Saturna* o ½ miljona mil, a ten obiega go w 79⅓ dniach. Najważniejszem dostrzeżeniem są *pierścienie Saturna*, o których oddzielnie mówić będziemy. — Z pomiędzy nasion, które Dr *Maron*, Członek Japońskiej wyprawy, do Ministerjum Rolniczego Pruskiego z Jeddo nadesłał, znajdują się dwa gatunki grochu, z którego po nadejściu do Berlina, wylazła wielka liczba żywych exemplarzy chrabąszczy należących do gatunku *Bruchus*. Chrabąszcze tego gatunku wylęgają się w nasionach rozmaitych zbóż, w których samice składają swe jaja. Wylęgłe z jaj poczwarki, wygryzają sobie wydrążenia w nasionach, tam się wykształcają, a potem przez przegryzienie cienkiej już skórki nasienia, na wierzch wyłażą. *Bruchus Pisi* w ten sposób wielkie często wyrządza lubinowi szkody, szczególniej w południowej Ameryce. Żyjący w Japońskim grochu *Bruchus*, znany pod nazwą *Br. scutellaris Fabr.*, szczególnie jest rozpowszechniony we Wschodnich i Zachodnich Indjach, w południowej Afryce, w południowej Ameryce i w południowych krajach Północno-Amerykańskich Stanów. Jakkolwiek poczwarka ta bardzo jest rozpowszechnioną, żyje ona jednak tylko w krajach mających cieplejszy klimat od krajów środkowej Europy, dla tego też nie należy się obawiać u nas jej aklimatyzacji. — Marja *Leszczyńska* o kobietach i mężczyznach, wyrażała się w ten sposób: „Mężczyzni mówią często kroć mało, żeby powiedzieć wiele, kobiety zaś mówią wiele, żeby powiedzieć mało.”

ZAKŁAD FELIXA BOBROWSKIEGO Fabrykanta Ram Złoconych,

wszelkich Wyrobów Pozłotniczych, Rzeźbiarskich i Snycerskich, Krak:-Przedm:, w Pałacu Hr: Stan: Potockiego, Nr 415, w Warszawie.

Przyjmuje do oczyszczania i odnawiania stare zniszczone Obrazy, jako i Ryciny. Zajmuje się kitowaniem potłuczonych i uszkodzonych Naczyń, z Alabastru, Szkła, Porcelany i t. p. materjału, ręcząc za trwałość i dokładność spojenia, a w razie brakujących części, takowe jest w stanie dorabiać, przytem Wachlarze, tak łatwo podlegające uszkodzeniu, naprawia.

SPRZEDAŻ BROWARU

PIWA BAWARSKIEGO I INNYCH, J. G. SCHAEFERA,

słynnie lat 32 prowadzonego.

NIERUCHOMOŚĆ ta, w Warszawie przy ulicy Krochmalnej i Ciepłej Nr 1108 położona, według nowych zasad dobrze i trwale zbudowana, zawiera gruntu łokci kwadratowych 15,000, i mieści w sobie pojedynczo, jeden od drugiego rozdzielone.

Dwa kompletnie urządzone Browary, litera **A** i **B,** oraz

Okazałe, obszerne Mieszkania, z wszelkiemi dogodnościami.

Obydwa te zabudowania razem, są przez Dyrekcję Ubezpieczeń na

Rubli srebrnych 121,840

oszacowane,—rzeczywista realna taxa wynosi:

Rubli srebrnych 157,922 kop: 37.

Sądowa zaś taxa:

Tylko rubli srebrnych 78,471.

Na tej Nieruchomości ciąży długu hypotecznego

Tylko Rs. 48,843 kop: 20.

Obiedwie te Nieruchomości Ner 1108 A i B, oszacowane zostały przez Biegłych Sądowych na Rs. 78,471.

Obiedwie te Nieruchomości Nr 1108 Lit: A i 1108 Lit: B, sprzedane zostaną w terminie ostatecznego przysądzenia, w dniu 25 Maja (6 Czerwca) b. r., o godzinie 10ej z rana, w Trybunale Cywilnym w Warszawie, Wydziale 1 odbyć się mającym. Licytacja zaczynać się będzie od $^2/_3$ części taxy, to jest od summy Rs. 52,314. Warunki i taxa przejrzane być mogą u Pisarza Trybunału i u Wgo Andrzeja Brzezińskiego, Adwokata, przy ulicy Podwale pod Nr 497 lit: A, zamieszkałego.

OGRÓD WARSZAWSKI.

Zakład Gastronomiczny i Bawarja, przy ulicy Elektoralnej Nr 755, już od tygodnia otworzony został, w Soboty Niedziele Orkiestra Warszawska, pod dyrekcją Karola **Szulc,** wykonywać będzie różne dzieła muzyczne, oraz po raz pierwszy wystąpi Towarzystwo Sztuk gimnastycznych, pod dyrekcją Sposy z Nepolu. W razie niepogody, Muzyka zawsze grywać będzie w Salonie Ogrodowym.

Dla Osób lubiących spokojność, Kawalera lub Emeryta, są do najęcia od Śgo Jana r. b. **DWA POKOJE** z Kominkiem i Drwalnią, na 1m piętrze, w oficynie, w domu pod Nr 2480, przy ulicy Mylnej, o dwa domy od ulicy Przejazd, i tyleż od Komissji R. Spraw Wew: i Duch:, za Złp. 560. Wiadomość u Właściciela domu na dole.

Rządca lub Ekonom

praktycznie obeznany z Gospodarstwem rolnem i domowem, mogący pełnić zarazem obowiązki Wójta Gminy, kawaler, może znaleść miejsce w Pow: Krasnostawskim, Gub: Lubelskiej. Wiadomość powziąść można w Warszawie przy ulicy Bednarskiej pod Nr 2678*b*, w oficynie na 1m piętrze.

Mundur galowy, Sędziego Sądu Appellacyjnego, prawie nowy i Vice-Mundur, oraz Szpada, są do sprzedania przy ulicy Grzybowskiej Nr 1019, na 2m piętrze, od wschodów na lewo, w szklanne drzwi.

U niżej podpisanego, są do wykonania z drzewa dębowego **Ramy, Okna** i **Drzwi,** za kilka tysięcy Złotych. Panowie Majstrowie, mogący przekonać, że posiadają zapasowe drzewo, zechcą się zgłosić do Kantoru mego, przy ulicy Przejazd Ner 647/8; codziennie od godziny 8ej rano, do 6ej wieczór.—**Moritzi Braumann.**

Sześć Pokoi, Przedpokój i Kuchnia, na 1m piętrze, z balkonem, lub trzy Pokoje i Przedpokój, bez Kuchni, są do wynajęcia zaraz lub od 1go Lipca r. b., na samym początku Leszna, od ulicy Rymarskiej Nr 656; wiadomość na miejscu.

Rs. 2 nagrody.—W d. 13 b. m., przechodząc przez Pocztę, wszedłem do kloaki, położyłem **Zegarek** srebrny cylinder o 8u kamieniach, koperta z tyłu drobno grawirowana, obwódka pozłacana, łańcuszek stalowy i kluczyk ordynaryjny mosiężny, w środku na kapslu napis Liwerpol; uprasza poszkodowany ktoby go znalazł lub wiedział o nim, niech się zgłosi do Stróża Piotrowskiego na Pocztę, w bramie od ulicy Nowo-Senatorskiej; podobnież proszę PP. Zegarmistrzów, aby raczyli zwrócić uwagę na powyższy opis.

Agronom uzdolniony, który administrował w gospodarstwach postępowych, mogący dać kaucji hypotecznej Rs. 3,000, na pierwszym Numerze Dóbr, życzy sobie przyjąć obowiązki Rządcy Dóbr, Wójta Gminy i t. p., lub w Warszawie Rządcy Domu; wiadomość bliższa w Redakcji Kurjera, w której można pozostawić swój adres.

Służący, posiadający język francuzki, niemiecki, polski i rossyjski, życzy przyjąć obowiązek przy osobie wyjeżdżającej za granicę, lub do Rossji, bez wynagrodzenia. Bliższa wiadomość w Redakcji Kurjera, w której można pozostawić swój adres.

Są do sprzedania **Meble** jesionowe, włosienicą kryte, Kanapa, 6 Krzeseł, 2 Fotele, Stół przed kanapę, za Rs. 25; Stolik do kart jesionowy, mało używany, za Rs. 6; Sofa w kształcie Szezląga za Rs. 6; 2 Taborety kryte krzyżową robotą, za Rs. 5; Lampa zegarowa za Rs. 7; Szlaban za Rs. 4. Chcącemu nabyć wszystkie powyższe przedmiota razem, mogą być odstąpione za Rs. 50. Wiadomość przy ulicy Leszno Nr 657, na 2m piętrze, ze wschodów na prawo.

Żądany jest **Pokój** dla osoby płci żeńskiej, przy porządnej familji, z osobnym wchodem, ze stołem i usługą, od Śgo Jana. Ktoby miał takowy do wynajęcia, raczy zostawić adres w Cukierni P. Semadeni, przy rogu ulicy Nowy-Świat i Alei Jerozolimskiej.

Lokal na Szynk lub inny proceder, składający się z Sklepu, 3ch Pokoi, Piwnicy obszernej i Komórki, w nowo wyrestaurowanym domu, przy ulicy Tamka pod Nr 2861; przytem jest Ogród z mieszkaniem, który może być zdatny na Bawarję, jest do wynajęcia każdego czasu; wiadomość u Właściciela przy ulicy Miodowej Ner 496, dom Wgo Piotrowskiego, w Magazynie Ubiorów Męzkich Dutkiewicza.

Obecnie znajduje się **Pism dwadzieścia kilka,** z których Zagranicznych jest 13cie, Polskie, Francuzkie, Niemieckie, Angielskie, Kladeradatch, Dorfbarbier i inne interesujące, w oddzielnym salonie na Czytelnię przeznaczonym; dwa regularne billardy, doborowe trunki, przekąski i rychła usługa; w **KAWIARNI Warszawskiej,** ulica Bielańska, Nr 605, naprzeciw Hotelu Lipskiego, **pod Trzema Koronami.**

DODATKOWE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Sekcja jedwabnicza Towarzystwa Rolniczego w Wiedniu, powyznaczała rozmaite nagrody za hodowlę drzew morwowych. Jest to najlepsza zachęta do hodowli jedwabników.

Mam zaszczyt donieść szanownej Publiczności i WW. PP. Doktorom, iż z upoważnienia Władzy Wyższej, otworzyłem w dniu 17 b. m. *Aptekę* przy ulicy Nalewki Nro 2257, w domu W. *Feinkinda*. Takowa zupełnie nowo urządzoną i wznaczny dobór specjalnych lekarstw francuzkich i angielskich zaopatrzoną została.— Karol *Biehler*, Aptekarz.

T. *Fond*, Akuszerka upoważniona przez Radę Lekarską, obrała sobie stałe mieszkanie w mieście Płocku, przy ulicy Grodzkiej Nro 46; o czem ma zaszczyt WW. Obywatelom m. Płocka i okolicy donieść i polecić się łaskawym względom.

Od jutra znany magazyn Braci *Zeltów*, przy ulicy Senatorskiej, odbierze nowy zapas najświeższych okryć letnich, a stosując się do ogólnych wymagań, dobiera owe materjały po tak przystępnych cenach, po jakich jeszcze nie były praktykowane, bo od złp. 12. Zdaje się że takie ceny odpowiedzą zupełnie życzeniom Dam naszych, zwłaszcza iż okrycia te w porze letniej są niezbędnemi, a dotychczas ceny ich były nadzwyczaj wygórowane.

P. Redaktorze! W obrębie miasta jest jedno miejsce gdzie i odetchnąć można świeżem powietrzem i znaleźć wszystkie wiosenne nowalje, podane z całą starannością i porządkiem. Miejscem tem jest ogród istniejący od dawna pod firmą Pani Dominikowej *Martin*, przy ulicy Mokotowskiej. Nie zbytek ani marnotrastwo zapędziło mnie w tamte strony, ale chęć chwilowego odpoczynku po znużonej przechadzce, a skromny zasiłek jakiego tam użyłem, dał mi wyobrażenie o zabiegach właścicielki, która niczego nieszczędzi dla dogodzenia wymaganiom swych gości. Pozwól mi zatem Redaktorze miejsca w *Kurjerze* na te kilka słów, z których gdyby ktokolwiek chciał korzystać, z łatwością przekona się o ich prawdzie.— ***

Gdańsk, dnia 18go Maja 1861 roku.

Płacono					Korzec Warszawski.					
pszenicę	wagi	boll:	guld:	prus:	wagi	pols:	zł:	gr:	zł:	gr:
	120	124	450	535	226	233	36	17	43	18
	125	128	540	575	235	241	44	1	46	29
	129	131	600	670	243	247	49	—	54	18
	132	133/4	670	692½	249	251	54	18	56	12
żyto	—	125	300	340	—	235	26	9	29	24
jęczmień	100	103	235	250	187	193	20	18	21	28
	105	107	255	275	197	201	22	10	24	3
owies	76	80	180	190	143	151	15	23	16	19
groch	—	—	315	354	—	—	27	18	31	—
Wykę	—	—	216	270	—	—	18	27	23	20

Alexander Makowski.

DONIESIENIA.

Komissarz Gospodarczy Hedingier, z W. X. Poznańskiego, który pierwszorzędnem polskiem gospodarstwem pół miljona talarów wartującem, przeszło 20 lat zarządzał, mający nadto rekomendacje nietylko od Poznańskich Obywateli, ale nawet tu z Królestwa od jednego Hrabiego, szuka odpowiedniej posady. Adres wprost do niego w Nekli, pod Wrześnią, w W. X. Poznańskiem, lub też do Biura Zarządu Fabryki Chemicznych Nawozów, gdzie można świadectwa jego przejrzeć.

Rada Szczegółowa Opiekuńcza Szpitala Śgo Łazarza.

Podaje do wiadomości osób interesowanych, iż w dniu 20 Maja (1 Czerwca) r. b., o godzinie 5ej z południa, odbędzie się licycja przez opieczętowane deklaracje, na czyszczenie kloak w Szpitalu Śgo Łazarza, przez czas od 19 Czerwca (1 Lipca) 1861 r. do 19 Czerwca (1 Lipca) 1862 r.; ktoby więc chciał podjąć się tej czynności, może się zgłosić do Kancellarji Szpitala przy ulicy Xiążęcej, każdodziennie od godziny 8ej do 12ej rano i od 3ej do 6ej z południa, wyjmując Niedziele i Święta, dla odczytania warunków licytacyjnych i złożenia vadjum Rs. 90. — Opiekun Prezydujący, Radca Kollegjalny, Ferd: **Werner.**

OGRÓD POLSKI.

Niżej podpisana, ma zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność, iż w d. 25 Maja t. j. w **Sobotę,** otwarty zostanie **OGRÓD**, pod nazwą **POLSKI**, na Pradze, w domu W. Rolbieckiego, gdzie Fabryka Machin Rolniczych, urządzony na wyższą skalę, w którym dostać będzie można **wszelkich NAPOJÓW, NOWALJI i t. p.,** na które Szanowną Publiczność najuprzejmiej zaprasza.
Józefowicz.

W dniu 23 Maja r. b., pomiędzy godziną 12tą a 1szą, zgubiono na ulicy Nalewki **Pugilares,** w którym oprócz innych notatek, znajdowały się Losy, a mianowicie: ⅖ Ner 7,524 lit: a, b, ⅘ Ner 7,525 a, b, c, d, z 5tej klassy, 97ej Loterji. Ostrzega się, ażeby Losów tych nikt nie nabywał, gdyż zastrzeżenie w Urzędzie Loterji uczynione zostało; o zwrot takowych uprasza się do Biura Administracji Loterji, w domu XX. Reformatów, za nagrodą.

KAFLE DUŻE

z rozebranych trzech pieców, są do sprzedania. Wiadomość bliższa w Drukarni Kurjera.

W domu przy ulicy Nowy-Świat Nr 70, gdzie targ Sułkowskie zwany, jest 4 **Piwnic** dużych, suchych, na Skład Piwa Bawarskiego lub Wina, zaraz do najęcia; tamże różne Mieszkania i Sklep w bramie od Nowego-Światu. Wiadomość u Właściciela na 1m piętrze, z bramy na prawo.

Dnia wczorajszego po południu, idąc z Kościoła Śto-Krzyzkiego, ulicą Królewską do Saskiego Ogrodu, a następnie wracając ulicą Mazowiecką na ulicę Śto-Krzyzką, zgubiono **Zegarek** złoty damski, o dwóch kopertach, z jednej strony Panienka, z drugiej Widok gwirowany. Łaskawy znalazca, za nagrodą jakiej zażąda, raczy odnieść na ulicę Śto-Krzyzką pod Nr 1345, na 1sze piętro po lewej ręce.

Ruchomości po ś. p. Andrzeju Sokołowskim pozostałe, jako to: Meble, Lustra, Lampy, Obrazy, Kosztowności, Xiążki i t. p., sprzedane zostaną przez licytację publiczną, w domu pod Nr 161 przy ulicy Nowomiejskiej (Gołębiej), w d. 15 (27) Maja 1861 r. i następnych, zawsze o godzinie 4ej z południa, przed Rejentem podpisanym odbywać się mającą.—Rejent K. Z. G. W. w Warszawie, **Stanisław Jasiński.**

Do sprzedania całe **Gospodarstwo,** Meble mahoniowe, jesionowe, Lustra, Porcelana, Szkło, Bielizna stołowa, Miedź, oraz Konfitury różne, pod Nr 461, w pałacu Blanka.

Dziś rano ciepła stopni 7. Wczoraj w południe ciepła stopni 11.

Dziś rano wysokość wody na *Wiśle* stóp 3 cali 6. (Ubywa).

ZIEMIŃSKI HIPOLIT, Nauczyciel Tańców Salonowych, podaje do wiadomości, iż udziela **Lekcje** w swoim Salonie, tak jak dawniej bez przerwy, jako też po domach prywatnych i pensjach. Mieszka pod Nrem 8 przy ulicy Śto-Jańskiej, na pierwszem piętrze od frontu. — Tamże można wynajmować Salę na Wesela z Fortepjanem, za umówieniem się na miejscu.

W Drukarni Kurjera Warszawskiego.— Wolno drukować, dnia 12 (24) Maja 1861 r.— Starszy Cenzor, T. *Hertz*.